

F O G L A L A T: Magyarország (kinevezések; b. Prényi főisp. helyt. beiktatása; Say István megtiszteltetése; nyitrai megyei postadokozások; Grassalkovich hgné jótékonyága; Zichy Ödön gr. léghajói utja Parisból; pesti különféle; természeti ritkaság; m. é. időjárás, m. tud. társ.) Austria. (a' királyi 's főhgi jegye-
sek 's nászvendégek találkozósa Trientben: katonai előléptetések.) Spanyolország (politikai viszonyok; amerikai tartományokkal kibékülés actája 's kölcsö-
nös kereskedési szabadság; barcelonai cadizi 's a' t. forrongás; pénzülség; Mina †; elegy.) Franciaország. (e' parisban lakó angolok 's amerikaiak öröm-
üdvözlése Lajos Fülöphez; kormányi előterjesztések a' kamrábaⁿ, Anglia) (A' M. Chronicle elmékedése Lajos Fülöp trónbezzéde 's a' spanyol ügyről:
irlandi nyomorúság 's a' t.) Amerika. Oroszország. Elegyhír. Gabnaár. Pénzkelet. Dunavizállás.

M A G Y A R O R S Z Á G.

A' m. k. udv. kancellária dec. 29én a' Tibolt László conferen-
ciai tisztségre lett emeltetése által megürült udv. fogalmazói helyre
Bohár Mihály fogalm. gyakornokot nevezte-ki.

Munkács jan. 14én: Báró Perényi Gábor', Bereg vmegye
főispáni helytartója' fényes beiktatását e' f. h. 10én pompásan ünne-
pelték Beregszászban. Az örömmümpet lelkes beszéddel — a' polgári
élet boldogítását tárgyazóval — álgúdurrogások közben nyitá meg
a' helytartó ur. — Törvényes szertartások után következett a' gaz-
dag lakoma vendéggel tömött három teremben, 'estve pedig a' fényes
tánczvigalom. Az indulatot, mellyel e' régtől híres nemzedéknek tisz-
telt sarjadéka fogadták, híven ábrázolja következő chronosticon,
melly nem csak felírásban, hanem a' tolongó sokaság kebleiben is
felvala tűzve ez alkalommal: —

Feltűvén Beregünk jótékony Csilla BenneD,

Dísz IVadék, Prényink, hV KeblVakbe sless!!

Sz. Fehérvár bírása Sáy István ur, ki ezen hivatalt már
husz év óta fáradhatlan buzgósággal viseli, 'sz. kir. Eperjes városátul
polgári czímmel tiszteltetett meg.

Az e' lapokban már említett nyitra-megyei adakozásokhoz, (azon
ns. megye keblében föllálitandó dologházra) toldalékul említendő még,
hogy ugyanazon hasznos czélra Odelscalchi Ágoston hg ezer p.
forintot; Mednyánszky Aloiz báró, Trencsény vgye főispáni helytartó-
ja 150 p. forintot; a' nyitrai káptalan 500 p. fr. olly szép ígérettel
kísérve, hogy ez által jövendő adakozási előtt sem zárja-be az utat;
Horeczky Lajos b. 150 p. fr; Lieszkovszky Gábor 100 p. frtot;
Nyáry Rudolf gr. 20 p. fr; Bacskády Ignác 50 pozsonyi mérő me-
szet, Szale Mihály 20 p. fr; Petrikovics Ferencz 20 p. frtot aján-
lottak; kik közül az elsőnek egy a' végre nevezett küldöttség által
határozzák a' megye RRdei hálás köszönetüket jelenteni. —

Nagy-Abony jan. 9én: — Tegnap itt egy tánczmultság volt,
melly nemes czélja által embertársink sorsa enyhítésére szentelt czél-
ja miatt sokáig emlékeztükben marad a' részvevőknek. Andrassy
János kan. 's esperes ur t. i. ki 35 év óta nagyabonyi plebánus 's
vendégszeretése, nem különben szegényeket segítő adakozási miatt
az egész környékben ismértetes, a' helybeli nagy vendégfogadóban
tánczmultságot adott, mellynek minden költségét, ide értvén még
az ételt 's mindenféle italt is, saját erszényéből fizette, azon okból,
hogy az ebből jövendő pénzt az örültek váczai házára fordíthassa. Olly
annyira sikerült is szentéka, hogy ezer forintból álló mennyiséget küld-
hetett az említett szentéka. Illy nemes tett méltán érdemel után-
zás végett is közméltatást és nyilvánlt.

Sz. d. j. 18. Milly öröm futá el némelly majdvéginséggel kü-
dő szödiek keblét, midőn f. m. Grassalkovich hgasszonytul az ura-
dalmiban létező szegények számára évenként adni szokott 500 fbul,
150net ez újév kezdetén a' helység buzgó lelkéztül kezűkhöz vettek,
csak az írhatja levalódílag, ki háláérzésök örömkönyvekben nyilatkoz-
tát láthatá bú, gond 's nyomorúságtul elasztott arcaikon. Méltán
ohajthatni tehát, hogy az emberiség érzelmeitől hevülő illy nemes lelkü
földesasszony a' gondviselés legszentebb ápolása alatt, sok évig
éljen. —

Páris jan. 9én: Green ur léghajója másodsorszállván föl, 's
ez uttal a' Poissoniere külvárosi katonai laktanya udvaráról, azon hét
személy közt, kik a' merész utazásban 600 frankért részt venni kíván-
tak, Zichy Ödön gróf is egyik társ vala. Alig emelkedett föl a'
léglapta: midőn a' esolnak olly erősen egy házcsueshoz csapódott,
hogy a' benülőek közül négyen veszték el e' zökkenés által kalapjokat.
Ötven perczig tartó utazás után azonban, nagyobb veszély nélkül, a'
strassburgi uton mintegy 7 lieue távolságra Páristól, ismét földre
bocsátóztak. —

Pesti különféle. A' budai redoutteremben jan. 17én
a' kisdédóvó intézetek javára adaték tánczmultság. — A' híres
éjszaki gyorsfutó Mensen Ernst, ki Keletindióból visszautazta
közben több idő óta itten tartózkodik, f. h. 16án nyilvános
mutatványát adá ügyességének az által, hogy több mint 8000 □
ölnyi uj vagyis nagy vásártérünket hatvanhat percz alatt huszszor
körülfutni ajánlkozott, 's a' havas ut és tolongó embertömeg
daczára is vállalatát majd egész pontossággal teljesíté. Az ek-
ként általa befutott tér közel két német mérföldnyi.

Második próbamutatványát jan. 19én délután 3 órakor tevő
Mensen Ernst, melly a' már mondottához hasonló vállalatból állott.
Ezizben 6 perccel előbb végezté utját, mint ígéré, 's utjában, mint
léghasító madár, vigan fityörésgete 's egyizben almát is evett. Ő
mult évben Konstantinápolyból Keletindióba Calcüttába utazott Per-
sián, Babylonon, 's Mongolföldön által, és ismét vissza Tatárorszá-
gon 's Teheránon keresztül; ez utóbbi utat, melly 1124 német mér-
földnyi, 59 nap alatt végzé el. Utóbbi ittléte előtt pedig kétszer sétált, u. m.

Parisból Moszkvába 14 nap alatt 's Münchenből Görögországba
24 nap alatt (956 órányi távolság). — Késznek ajánlkozok, haurasá-
gok által megbízatnék, Pestről Bécsbe 24 óra 's Pestről Párisba 9
nap alatt ellépdelni. A' budai magyar színészek pesti mutatvá-
nyia, bármennyi ipart fordítsanak is azokra, igen gyéren jele-
nik meg a' nemzetit pártoló közönség, melly azt eleinte igen so-
kat ígéro tolongással látogatá, a' nemesen buzgó megye azt hir-
deti, hogy a' magyar színház augusztusig bizonyosan elkészül.

Természeti ritkaság. Heves megyében fekvő Szücs
helységben egy 54 éves nő Szücs Mihály földmívelő hitvese miután
már 7 élő magzatot emlőin fölnevelt, kik közül a' legkisebb 13 esz-
tendő, gyermekágyban elhalt menyé csecsemőjét emlőjére fogá, 's
az anyátlan árvát mai napig bőséges téjjel táplálván, anyai szép kötele-
ségét illy nemesen teljesíti. H. T.

Jászberény: f. h. 9én Poklács József szegény lakos fe-
lesége 1¼ óra alatt 4 gyermeket szült szerencsésen, mellyek közül
az első igen gyöngé volt, de a' többi három életre való 's egész-
séges; mindnyájoknak idomzata azonban teljesen kifejlödvé. Most
már csak egy él a' kettős ikrek közül. Anyjoknak semmi baja. G. B.

MAGYAR TUDÓS TÁRSASÁG' KIS GYÜLÉSE JAN. 9. A' titoknok, gr.
Andrassy György, Bolyai Farkas, Császár Ferencz, Fábian Gábor,
Hoblik Márton, Horváth Czryill, Horvát Endre, Kis János, Kolosvá-
ry Sándor és Szlemenics Páltól a' rozsnyai, marosvásárhelyi, fiemei,
aradi, eszéki, győri, sopronyi, veszprémi, nagyszombati és pozsonyi
nyomatató intézetekben újabban készült nyomtatványokról a' mult év 2-ik
felében küldött tudósításaitak terjeszté elő. II. Győry Sándor r. tag'
előadására Vállas A. értekezése „a' bécsi mértékrendszerről; Frivald-
szky Imre l. t. jelentésére Zsarolányi Márton József a' szikes földek-
ről; 's Kállay Ferencz r. t. ajánlatára Nyíry Istvántól az 1836ki philo-
sophiai literatura' átnézete a' tudománytárba felvetetni rendeltettek. III.
Egy fordított orvosi munka a' megbízott vizsgálok' egyértelmű itélete
szerint visszautasított.

A' budai k. csillagász toronyban 1836 éven által történt idő-
járás vizsgálatokból következő adatokat vonhatni ki: közép légmérő-
állás 1836ban: 27 h. 4 v., 293. — Közép hévmérő állás + 8°
164. Legmagasb légmérő-állás jan. 26án, legalacsonyabb dec. 10én
tapasztaltott, 's ez olly alacsony, mellyhez hasonlora itt nem em-
lékeznek. — Legmelegebb hónap volt augusztus, leghidegebb jan-
nár; legforróbb nap jul. 24dike; leghidegebb jan. 2dika. És 83
napon esett, leggyakrabban decemberben, a' mi ritkaság; hó 27
napon; 's igen későn t. i. májusban is, és igen korán, t. i. már octo-
berben. — Égi háboru 11 szer volt, leginkább májusban. Egészen
derült 23, erős szél 123; sajátkép szélvész 34 napon; köd 212
szer. Uralkodó szél az éj-nyugati. — Saját bélyegei a' mult évi idő-
járásnak: késő fagy (u. m. május 11én) 's igen enyhe télkezdett;
nagy számu zivatar; majd folytonos köd; égi háboru igen kevés, az
is csekély.

A U S Z T R I A.

Trienti tudósítások f. h. 9ról jelentik: 6 fols. a' két-szicíliai
király jan. 7én estve 6 órakor a' városba megérkezvén azonnal 6
magassága Károly főhg 's leánya Therez főhg assz. mint jegyese
szállására, a' Zambelli palotába sieteti 's az estvét ott tölté. Vasárnap
jan. Sán mindnyáján misét hallgatának, Károly főhg leányostul a'
püspök-hg házi kápolnájában, Clementine főhgassz. a' Chiesa del
suffragioban, király 6 folsége pedig a' kir. hgekkal a' növendékpap
házi egyházban. Ebédet Károly főhg szállásán ettek. Előre ki le-
vén már a' fens. vendégek részéről nyilatkozatva, hogy miattok
a' szokott farsangi népvigalmakban semmi változás ne történjék:
ebéd után azonnal álórczás csoportozatok tüntek föl a' város utcza
kocsikon 's lóháton, a' középkor' regényes öltözeteiben. A' népség
nagy része Károly főherezeg palotájához tödult 's örömkialtozva ü-
vezlé az ablaknál megjelent fős. menyasszonyt, kinek az álór-
czás lovagok középkori hódoláukat tevék. — Vacsora után meglá-
tozták 6 folségeik, Therez főhgasszonyt 's a' salernói hgnét kivé-
vén, az ünnepelesen ékesített színházat, hol a' szegények javára
álórczás tánczmultság adatott 's a' páholyba léptakkor hosszasan
tartó éljenezéssel fogadtának; melly még nagyobb örömjajjal
újult meg, midőn 6 folsége a' szicíliai király Károly főhggel 's a'
kir. hgek kíséretében földszint is megjelent. — 9kén délelőtt a'
helybeli lövészintézetet tisztelé meg 6 folsége a' király 's a' saler-
noi herezeg jelenlétével. Később a' városi hatóság előtt négy sze-
gény menyasszony kiházásitása ment véghez. Estve 6 órakor haj-
tatott végre a' fols. pár összedatása a' menyasszony édes atyjának
Károly főhgnek, a' salernói hg 's hgnének, syracusai gróf 6 ma-
gasságának és az udvarhoz tartozó személyeknek jelenlétében; a'
Zambelli palota kápolnájában, a' helybeli püspök-hg által, melly ün-
nepélyes szertartásra Vilczek gr. tartomány kormányzó, Berger b.
altábornagy; a' kerületi kapitány (Kreishauptmann) 's a' városi liz-

tesz lakosok közül több hivatalos volt. A' magas vendégek eloszlására nézve köv. rendelkezések tételtek: ő kir. magassága a' salerno-i hg. 11-én reggel; Károly főhg. ugyanazon napon esti 10 órakor; ő kir. magasságaik, a' völegény 's menyasszony pedig 12-én reggel indulnak-el Veronába, ott Maria Luiza parmai hgasszony őfels. 's az al királyifőhg. találkoznak. Két napi ott mulatásuk után Velenzébe mennek 's onnét a' fős. pár Nápolyba, Károly főhg. pedig Bécsbe tér.

Ő cs. k. fősége Elsasser András a' n. szebeni, Gleichauf Benedek a' bécsi 's Lettocha József a' zágrábi hadi kormányzéknel volt tábornok-ügyészi helyettesek halála 's Amon Vincze veronai táb. ügyészi helyettes nyugalmaztatása által megürült helyekre Jarolym János eddig temesvári, Komis Károly eddig bécsi ezredkari ügyészetet, Werner Ferenczet a' velencei tengeri főparancsnokságtól, Skacel Villibaldot a' tótországi hadi kormányzékétől, méltóztatott kinevezni; ezenkívül Dratschmiedt Friedrich ezredkari ügyész áttételét Gratzból Bécsbe, 's Huittel Ferenczet a' lomb. velencei királyságbani mozgó-hadisereg-től (mobil-truppen corps) a' velencei tengeri főparancsnoksághoz kegy. megengedni, 's az ezen változások és Schosser József n. szebeni ezredkari ügyész halála által megürült ezredkari ügyészi (stab-auditori) helyekre, különösen Gratzba Binder Máté lemergi őrségi ügyészt, a' mozgó-hadisereghez Oehri Ferencz 51k patt. ezred-ügyész-kapitányt, Temesvárra Linhardt Ferenczet eddig a' 71k sz. Hardegg vasas ezred-ügyész kapitányt 's Nagy-szebenbe Poosch György eddig milanoi őrségi ügyészt kinevezni.

SPANYOLORSZÁG

Az udvari lap következő végzeményt közöl a' spanyolamerikai tartományokkal kötendő szerződésre nézve: A' királyság cortesgyűlése (a' Cadizban 1812 kikiáltott alkotmány 10, 172 's 173 t. cikk-kei ellenére) meghatalmazza ő felsége kormányát, a' spanyolamerikai új tartományokkal béke 's barátsági szerződések kötésére, 's e' tárgyban az anyaország részéről azok függetlensége elismerését 's a' birtok-hatóságbeli 's fejedelmiségi jogokról lemondást venni alapul, úgy mindazáltal, hogy a' nemzet becsülete 's érdeke semmikép ne veszélyeztessék. A' cortes-teremben december 4-én 1836 (Aláírva) A. Gonzalez elnök; P. F. Baeza, I. D. Huelvas, titoknokok. —

Ennek következtében illy tartalmu végzeményt bocsátott ki a' kormány: Mivel azon alkudozások, mellyek Spanyolországnak Mexicovál kibékülését tárgyazák, szerencsésvégre jutottak, e' végelt én, mint ezt a' republicai hatóságok kívánják, két olly népet, kiknek soha sem kellett volna megfélemleni az őket egymáshoz csatló vérrokonsági kötelekről, minélőbb a' béke 's kereskedés élvezetébe 's használatába helyezni ohajtván következőket rendelék: 1) Mától fogva minden ellenségeskedés szűnjék meg kormányom 's alattvalóim és Mexico polgári vagy lakosi között; 2) A' Spanyolországban tartózkodó mexicóiak 's kik itt megletelepülni ohajtának, barátságos hatalom alattvalóiként tekintvén, illy bánásmódot istapasztaljanak; 3) A' mexicói hajók Spanyolország minden kikötőiben barátságos nemzet hajóji gyanánt fogadtassanak, alá vetvén magokat mind azon törvénynek, mellyek a' külkereskedést tárgyazólag divatoznak. Madrid dec. 29-kén 1836. (Aláírva) Jose Maria Calatrava, a' minisztertanács elnöke. Hasonló kedvezéseket ígér Mexico részéről Miguel Santa-Maria, a' köztársaság rendkívüli követe a' spanyol udvarnál egy nyilványításban, mellyet Calatrava a' Gaceta de Madrid által Spanyolország kereskedőségének tudomására juttatott. E' külvihar tehát — legalább egy időre — csillapítva volna; de nem úgy a' belső is. Barcelonában ugyanis egyre forrongnak az érzelmeik, ámbár a' kormány széküldözött biztosai által több nagy befolyásu személyt részire hódított, egyebek közt a' Vapor szerkesztőjét is; 's e' körülménynek köszönhetni, mondják, hogy a' színháznál 20-kán történt néptörlésnek, előré kicsinált terv szerinti következményei nem lőnek. A' tűz mindazáltal bizonyosan izzik hamvában, noha nyomára minden fürkészlet után sem jöhetnek, mind a' mellett is, mi szerint tudják, hogy Catalonia négy szövetséges tartományából (mostani négy kerületéből) egy összekapcsolandó köz-társaságot alakítani szándékozó terv kész; mi noha magában véve halgaságnak látszik is, a' kormány ügyvivőinek okatlan visellete azonban ennek vagy más valamely terv kolóloinak megkönnyítheti a' játékok. A' tartományt különben is dulja 's rettegteni most bizonyos Ros de Eroles falkája. Minap megtámadá a' nemzetőrség védte Benabarre várost, hova csakugyan be is nyomult, 's egész éjjel rabolva, viradtakor gazdag zsákmánnyal terhelten állott odább. Andalusiat csendesnek mondják; de itt ott hallani állítólag Jaenben 's Malagában történt némely jelenetekről. Cadix szinte forog. A' kitörés alkalmakor fejét kíváná a' nép az itt fogságban ülő cordovai káptalanbelieknek 's dékának. Aldama vezér, sevillai főkapitány nem sokára megérkezik a' béke-helyreállítás végéig. Decemb. 18-kán egy a' cortes elibe terjesztendő indítványt írtak alá a' követek közül 25-ten, mellyben azt sürgetik, hogy a' szótöbbséggel már előbb elfogadott 2dik kamra tagjait a' nép válassza meg. —

Az országos politikai viszonyokat tárgyazólag így értesít egy utóbbi madridi közlemény: Noha itt semmit nem tudhatni bizonyossággal, mégis valószínűnek látszik egy közel ministerium-változás. Tudva van, hogy a' ministerek engedelmet akartak nyerni a' cortes-től arra, hogy Pjo Pita Pizarrot, Madrid mostani politikai intézőjét, a' hadosztályban országos alitoknokká nevezhessék (l. 3dik számú lapjainkat), 's hogy ezt a' cortes 96 szóval 11 ellen megtagadá. Minden esetre föltűnő lehet a' cortesnek, hogy a' hadministerségre, egy minden más körben is józanul intézkedni tudó férfit helyett, inkább két félminisztert akarának helyezni, kik tulszajdonkép nem egyelek fogtak volna lenni, mint Calatrava és Lopez dictatorkodásának engedelmes szolgái. Bármily kevésbé ügyeltek is eddig a' követek

a' belső háborura, 's bár mennyire elsőséget adtak is az új végzemények összeállításának: mégis állítják, hogy illy módon állandó országslási rendszert megállapítani, nem egyéb, mint d. Carlos diadalmát mozdítani elő; egyszersemind szívükön feküdt ügyelni arra, hogy alkotmányos munkálataik közepett az önhaszonkeresés minden gyanuját elháríthassák magokról; pedig egy kapitánynak (mert Pita rangja ez) alministerré kineveztetése, mi után természetesen már az osztálynoki rang kövekezik, nem üdvös példa lett volna. Az ellenzéki 96 szóvalnak tehát csak mintegy harmadát tartoztatá vissza a' megegyezéstől némi kis szemérem; a' többi gyökeres ellenzéki pártosság, mellynek elvei ugyan vannak, de főnöke nincs; némelyeket végre Olozaga 's Caballerohoz szítás. Ezen utóbbiak pártja több árnyéklatból áll; de elveiben mégis többnyire megegyez a' ministerekkel. Már azon bucsulakománál kitűnő volt inez ellenzéki vegyület, melly mintegy 50 követ által Narvaeznek Alcalába indulta előtt tartaték; ama' szavazat óta pedig egészen bizonyos, hogy Olozaga pártjának beiktatása végett eselszövény készül; úgy látszik azonban, hogy egy személy, ki Mendizabal barátja, vagy legalább annak mutatkozik, bajosnak látja őt hivatalától megfosztani; de lehet, hogy ez onnét van, mivel nem tartják még a' szótöt érettnék. Valóban ha a' tegnap (dec. 26.) érkezett hír bebizonyul, hogy a' barcelonai és cadixi mozgalmakat elnyomták, 's különösen Barcelonából sok személyt száműztek; ez újabb megerősíti a' kormány állapotját; de beszélnek még más mozgalmakról is Jaenben és Malagában, mellyek sikerét még nem tudhatni. Látszik, hogy Spanyolország, szünetlen, majd zendülési majd ellenzendülési merényei miatt a' sok egymás után megbukott de mégis soha nem okosult miniszternek, örökös anarchiai veszélyekben habzik. De a' hadsereg romlottsága még nagyobb; mit a' politikai vélemény-szakadások, 's az ebből eredő egymás elleni gyanakodások okoztak. A' főnökök egymás elleni agyarkodása 's gyűlölsége minden szerencsés fordulatot gátol, 's a' királyné ügye gyakran csak azért is veszélyeztetik, mivel a' parancsnokok a' kormány rendeleteit nem teljesítik, mint p. o. Agnar osztálynok, ki, a' helyett, hogy utasítása szerint Arragoniában kellett volna maradnia Gomezre vigyázólag, Segorbeba vonult. 's a' t. Hasonló engedetlenség 's személyes viszálykodás uralkodik a' cuba-szigeti tábornokok Lorenzo és Tacón között is. Amaz az 1812ki alkotmányért buzogva, az ellenvéleményű Tacón carlos-pártinak és zsarnoknak bélyegzi közre tett nyilatkozásában; ezenkívül a' parancsnoksága alatti katonasághoz 4 ezer nemzetőrségi fegyverest is csatolt. A' kormány Tacón ügyét gyámolítja, 's ez már rendelkezet is tőn az alkotmánypárti tábornok megbazolására végelt, 's hadsereg közt 1800at már ultra is indított, ámbár a' sziget lakosi majd mindnyájan ellene vannak a' polgári háborúnak. — San-Miguel tábornok helyébe Quiroga kineveztetésének okául azt állítják leghitelesben, hogy a' kormány parancsának engedetlenség, melly őt Bilbao segedelmére rendelé; francia lapok azonban a' nép elégtelenségét 's a' már említett erőszakoskodási szándék miatt ellene támadt Teruelt is okozták, kinek leánya csak az erkélyről leugrás által menthető meg szeplőtölségét.

Bilbao ostrom aluli főszbazadulta nem látszik olly nagy következményűnek, mint eleinte gondolák. A' spanyol kormány igen méltó lenne dorgálásra ha minden haderejét nem egyesíté 's az első meztörés után a' praetendens tönkretevő áldözéssel nem zaklatná. Narvaez, Alaix és Ribero Vitoria közelében állanak, 's eddig kétségkül már parancsot vőnek a' kormánytól. 'S mi több, a' Castellano szerint még egy ujdón vezér is lépend a' polgárháboru mezejére. Sarsfield t. i., kire a' kormány tetemes hadserget bizott, hogy vele, Esparteroval egyértelműleg, a' carlosiak ellen munkálkodjék. Csak az most már a' kérdés: vajjon készek leendnek é mindnyájan e' vezérek a' kormány parancsot teljesíteni; 's ha nem ujulandnak e' ismét meg azon villongások, mellyek minap Narvaez és Alaix közt támadva Gomez kisikamolhattat előmozdíták; 's vajjon egyetértőleg intézkedik e' majd Sarsfield és Espartero? A' hadsereg egy része ugys daczol már a' kormányal, melly neki San-Miguel helyett Quiroga akarja vezérül nyakára tolni, holott minden spanyol tudja, hogy Quiroga nem képes egy hadsereg parancsnokságát viselni. Ha meggondoljuk a' spanyol kormány által elkövetett számtalan hibát, az e' miatt sok helyen támadt rendtelenséget, 's azon körülményt, milly sok alkalmatlan embert emelt hivatalokra; valóban csudálkozni kell ama' nyugalmaságon, mellyel a' törvényhozók Madridban rendszabályokat kovácsolnak, 's egy illy kormányra dictatori hatalmat ruháznak! —

Alig képzelhetni, melly iszonyu pénzükségben van Spanyolország; azonban a' tartományok segítni kezdenek némileg a' bajon az által, hogy kitelhető mennyiségű pénzt veretnek. Barcelonában már is keringnek illy pénzek, mellyeken a' barcelonai grófok arculata 's czimere látható. Itt legközelebb nagy gyűlekvése lesz, mint mondják, az ugy nevezett „Alibaud boszulóinak,“ kiknek felszólításáról nagyon sokat beszélnek. Szípte hemzseg már a' város olasztul, francziátul, lengyeltől 's más különféle nemzetbeli szökevénytől, kik közé számtalan pór nép is vegyül. — Dec 25ki madridi tudósítások szerint azonban a' városi őrsereg a' lakosok nagy része által gyámolítva meggátla a' esendáborítók tervének valósisát. — Narbonnei sürgöny szerint Mina dec. 31-kén reggeli 7 órakor meghalálozott.

Valenciában hasonlólag el nem nyomható forrongás volt mult hónap 12-én; 20-án azonban mégis sikerült a' hatóságoknak a' sorshuzást eszközölni, mintán t. i. a' beidézett fiatalasággal fegyverkezve megjelent pór népet egy lovagoszállyal szétrobbantata. — A' hadpénztárnok zárva tartá hivatalszobáját, pénzbeli szökötsége miatt.

A' spanyol lapok telvék egy természettünemény leírásával, melly Galiciában tömérdek kárt okozott. Egy hegy ugyanis, Minholul mintegy két órányira, ketté hasadt, 's nyiladékiul oíly nagy mennyiségű kénbűzű vizet lövelt, hogy az áradat mintegy 16 ezer darab fát szaggatott ki és sodrott el.

Egy lakománál, mellyet a' 7ik ezredbeli tisztek Evans tábornok tiszteletére adtak, Churchill ezredes a' Wellington hgre köszöntött áldomás után fölkel, 's mint annál nagyobb férjfiura, O'Connellre köszönté el poharát, mi némi idegenkedést szült bizonyos tagoknál, kiket kibékítőleg 's az ez által megszakadni látszott kedvet helyreállítólag következő szókban adá elő Evans engesztelő köszöntését: Egyesült jóllétére Melbourne lord, Wellington hg, Peel Robert, O'Connell és Palmerston lord uraknak! Az egész vendégkör hangoztatá e' köszöntést, mellyet azonban némelyek mosollyal kísérték.

FRANCZIAORSZÁG.

Jan. 3án délután 2 órakor volt a' Parisban lakó angolok és amerikaiak küldöttsége szerencsés a' gyűlésökben megszavazott szerencsekívánó felírást a' királynak átnyújtani, ki őket négy vagy öt palotatiszt körében a' trónteremben fogadá. Dandonald lord és Sir Sidney Smith, mint a' küldöttséghez tartozók, betegség miatt nem jelenhettek meg a' tuileriákban. Sir Charles Rich volt a' szónok, 's a' király angol nyelven így felelt: „Rich ezredes és uraim! Benső hálaérzéssel fogadom a' felírást, mellynek átnyújtásával a' Parisban lakó brittek 's amerikaiak engem megtisztelnek. En e' tiszteletet annál mélyebben érzem, mivel mind a' két nemzet karakterét képes vagyok illőleg méltatni. En, uraim, mind kettőjük hazája vendégszeretését nagy mértékben tapasztalám 's megismérkedtem nyelvökkel, azért is mint akármely angol, annak egész érző 's gondolkodó lényegét fel tudom fogni, mellyet, mint bizonyíthatom, igen nagyra becslök. Köszönöm uraim a' jóságos érzelmeket, mellyeket Önök irántam 's családom iránt nyilatkoztattak. En mindenkép le vagyok kötelezve mind kettőjük hazáját 's népét különös becsületben tartani.“ — A' király színe egészségre mutatott, 's olly tiszta folyó hangléjtéssel szólott, mint bármí születt angol. Az elfogadás minden szertartás nélkül történt, 's a' király főleg az amerikaiak iránt személyesen hízeltő figyelmet mutatott. A' király a' felírás által vétele után meghajtotta magát a' küldöttség előtt, 's eltávozott. —

A' kormány jan. 4én csakugyan terjesztett a' kamara elő egy közleményt, melly azonban nagy részben csak pénzügyi törvényeket tárgyaz. A' pénzügyminister t. i. ez ülésben előada: 1.) az 1834 és 35iki költségek végberekesztését; 2.) Törvényjavaslatot az 1836ra kívánt 19 milliónyi póthitel szabályzására. 3.) az 1838-iki költséget. Ez a' kiadásban 1037 millió frankra megyen. A' bevétel remélhetőleg 16 milliónyi fölösleget ígér, ha föl nem emészti a' pótlékhitelket. A' pénzügyminister egy úttal nyilvánította, hogy a' kormány a' körülményeket nem találja kedvezőknek a' kamatleszállításra. E' nyilatkozást kemény mozgás követte a' kamara valamennyi padján. A' répaczukor törvényjavaslatáról egy szót sem tón a' minister, pedig várták. Azonban törvényjavaslatot nyujta be a' gyarmati czukorral 's egy másikat a' keleti sóbányákrul. Végre még egy törvényjavaslatot jelente, melly szerint a' bevételi fölösleg valamint a' fogyasztó pénztári tartalék-alap is nagy nyilvános munkákra fog fordíttatni. — A' követházban jan. 6án Persil több törvényjavaslatot nyujta be. Elsőben is a' ministerek felelősségéről szólót, melly ugyan már mind a' két kamra által meg van szavazva, de mivel a' páirkamra némiváltoztatásokat tón rajta, még egyszer föl kell vétetnie, azután egy törvényjavaslatot a' statusanács szerkesztése tárgyában. A' belminister is terjesztett egy törvényjavaslatot elő, melly szerint a' telegraphok egyedárossága a' kormánynak tulajdoníttatik. Nagyön beszélik, hogy a' kormány egyszersmind új törvényhozói rendszabályokat akar javaslatba hozni, a' titkos társaságok ellen. —

A' pénzügyminister által előterjesztett törvényjavaslatok közt egy a' takarékpénztár is illeti. Eddig az ezekben tett pénzeket a' statuskincstár maga részire foglalta el, 's kamatokat fizete tőle: az újabb törvényjavaslat szerint e' pénzeket nem a' status kincstára veszi föl, hanem azok a' letétek (Depositum) pénztárába adatnak a' statuskincs kezessége alatt, és száztól négy kamatot huznak. A' status-jövedelmek folyvást növekszenek. —

A' Gazette des Tribunaux felszámítja, hogy az előleges elfogatás jogánál fogva csupán Parisban husz ezer személyt fogtak el a' múlt évben, 's vitték a' rendőrispánságra!

Meunier egyik végsőségből a' másikba esett; az állatához közelgő hanyagsága egészen elmúlt; 's most már mint valamely gyermek szünetlen sir. Mondják, több nem csekély vallomást tett már: 's ennek következtében folyvást új meg új elfogatások történnek. —

Dumas Sándor az isméretes író jan. 4én ismét törvényszék elé idéztetett, mivel folyvást vonakodik a' nemzeti őrségben szolgálatot tenni. Már előbb öt napi fogságra ítélték e' miatt 's most ismét 10 napra és 25 frank bírságra.

Igen kétséges, mennyire fog a' tudományos tulajdon biztosításával foglalkozó küldöttség munkálatja sükert érni. A' franciaia tudományos tulajdonnak legnagyobb ellensége a' belga utánnyomtatás, 's nem rég Brüsszelben egy társaság állott össze e' név alatt: Société typographique; fő dolga a' franciaia munkákat utánnyomtatni, 's e' társaság előljárója Belgium első statusferfijai. — 1836ban Franciaországban 6632 könyv jelent meg honi 's idegen nyelven; és 1154 képes munka.

A N G L I A.

Az angol és francia kabinet úgy látszik igen közeleg komoly meghasonláshoz a' spanyol ügy iránt. Lajos Fülöp hihetőleg

ohajtana ugyan a' spanyol ügybe avatkozni, de nem azon szellemben, millyben az angol ministerium teszi, hanem ellenkezőben, 's mivel azt a' saját országában uralkodó érzelm miatt nem teheti, az angol ministerium pedig folyton munkál, roszalja színleg a' beavatkozást, 's kikelt ellene még a' negyítő beszédben is. E' trónbeszédben az angol kormánylapok fölvilágító megjegyzéseket irtak, mellyek a' főlebbi állítást még inkább igazolják. A' M. Chronicle így elmélkedik róla: „Kevés van abban, mi bennünket megjegyzésekre szólítna. Szívünkben egyérműek vagyunk a' remény és szerencsekívánat azon szavaival, mellyek a' franciaia nép képviselőjéhez valának irányozva. Örülünk „intézményei erősülésén,“ 's „jólléte öregbülésén.“ Szükség e még mondanunk, hogy az Amerikával megújult diplomatai összeköttetésen, 's a' Schweizzal kezdődött ellenkező megszüntén is örülünk? — A' kir. beszéd ezen 's egyéb pontjain vonzalunk 's megegyezésünk egyszerű kifejezésével megyünk végig. Bár a' beszéd egyéb helyeire is kiterjeszhetnők azt! De a' felszíget roncolt állapotjára nézve így szól az: „Még szorosan egybekapcsolva Nagy-britannia királyával folyvást lélekismeretes hűséggel 's azon szellemmel egyetértőleg hajlatom végre a' négyes szövetséget, melly azt tollra mondá.“ Mi ezen hely igazságának erősen tartozunk ellenmondani. A' négyesszövetség teljesítve „azon szellemben,“ melly tollra mondá azt, valóban Molé gróf ur?! kérdjük: mit mondott. Mit felelt Ön eddig minden panaszra, minden előterjesztésre a' négyesszövetség „sérelné“ miatt? Miben állott Ön lapjainak 's ügyviselőjének védelme? Mire czéloz azon nyomoru engedéllyel, mellyre Ön annyi nyomadéket vete, de melly csak Ön eselszövő követe figyessége miatt Madridban ragadtatott meg a' királyné első ministerétől? — Beszél e Ön máskor a' szerződés „szelleméről,“ mellyben Ön netalán teljesíté azt? O nem! hanem igen méltatlan pulyáskodással mindig a' szerződés betűjére hivatkozott. — Ön a' 4ik cikket idézte, hozzá ragaszkodott, 's vitatá, és bonczolgatá azt egy olly férfi álokoskodó szörszálhasogatásával, ki ürügyöt keres inkább kikerülésre, mint igazlást a' teljesítés módjára. A' szerződés „betűje“ „szorosbetűje“ volt eddig Ön védfala, meggyöngítve 's megrongálva azon összehalmozott tett dolgok által, mellyek Ön ellen bizonyítottak. Még naga Calatrava is — de mit ér a' franciaia kormánynak tőle adott erkölcsi bizonyítvány? — Arguelles Philipikájára válaszóltában mindig csak a' 4ik cikkely körül forgott; 's ime, még magát ezen lealacsonyító védbeszédet is, hogy Franciaország a' szerződést „betű“ szerint teljesíté, módosítá azon ellenszegülő vallomás, hogy Spanyolországának legalább a' teljesítés „módjára nézve“ volt oka panaszra! 's ime gróf ur! saját vallomásával, ügyviselőji 's hírlapjaitéval szemközt felhagy Ön előbbi állásával, mért talán érzette, hogy meg nem tarthatja, 's nyíltan más állásba lép, mellyre azonban sem joga sem czíme... Természetesen nem szabad kétlenünk azon állítást, hogy a' francziák királya Hík Izabella királyszerékét legőszintébben ohajtja megerősítette látni; de mi meg részünkről ohajtanók, hogy ezen legőszintébb ohajtás „biztosb jelenségekben mutatkoznék, mint csak egy meddő 's kopár kifejezésben, 's általjában nem igen termékeny beszédben. — Azon régi példabeszéd: nem kell előbb hoptot kiáltani, mielőtt kiér az ember az erdőből, jut eszünkbe, midőn halljuk, hogy a' francziá kormány tetszést tapsol önmagának, mert Franciaországot megőrzé azon áldozatoktól, mellyek nagyságát meg nem becsülhetni 's „a' felszíget ügyeibe fegyveres beavatkozás“ kiszámíthatatlan következtétől. Valljon e' következtések ezelőtt három négy évvel kevésbé voltak kiszámíthatók, mint most? Valljon a' fegyveres beavatkozás, nem volt e' akkor megajánlva? Mikép kívánhatni szerencsét ahoz, hogy 1836ban 20 ezer embert fogadott meg a' franciaia kormány Spanyolországtól, miután 1832ben 50 — 60 ezer embert ajánlott? Vagy tán abban áll az öntetszés oka, hogy Franciaország ama' nagyobb fegyveres erővel parancsolólag, de a' kisebbek csak mint szövetséges léphetett volna föl? „Franciaország, úgy mondják, gyermekei véret saját ügye számára kiméli.“ Azon pulya önzési érzelmében, mellyben az mondva van, még hihetőleg sokáig tarthat, míg Franciaország annak kiontására lesz felszólítva. De valljon „Franciaország gyermekeit“ a' felszígeti béke épen nem érdekli e „Franciaország saját ügye!“ 's az nem az alkotmányos szabadság ügye e minden országban, hol azt illően támogathatja? 's hábar a' köz emberi érzés nem volna is mellette, nem valódi örültség volna e? midőn szomszédod háza ég, akkorra kimélni fáradságot, midőn saját házad boruland lángba! Továbbá azt is bizonyítják, hogy majd ha Franciaország gyermekei felszólíttanak vérüket ontani, „ők csak saját dicső zászlók alatt fognának harcra kiszállani.“ — Ez minden beszédben igen szépen hangzanék; de főleg szépen egy franciaia király beszédben franciaia hallgatóságához. De valljon mióta nyílt meg a' franciaia tanácsban e' világ? Nem egyezett e meg a' franciaia-kormány egy sereg-alakítás iránt „Franciaország gyermekeiből,“ kiknek dicső zászlója bizonyára nem háromszínű lett volna? Mit gondolt akkor Broglie, midőn a' spanyol követnek megajánlotta, hogy 15 ezer embert szedjen? Ugyan feledhetni e' mind ezt? Azután azon csaloka ígérte Bois le Comtenak, hogy a' franciaia-kormány segédserget fog a' királyné ügye támogatására a' Pyrenéekén átküldeni! De miért is említjük mindezt e' pillanatban? Bizonyal nem örömet; hanem kényszerítve, mert olly politikát tapsolnak meg Parisban, melly, mint bensőleg meg vagyunk győződve, teljes fenyegető veszéllyel. —

A' Times is hosszu okoskodó cikket közöl a' franciaia király negyítő beszédéről 's abban a' spanyol ügyeket illető helyek iránt

